

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

OKOLJSKO OBČUTLJIVO TRAJNO TRAVINJE (OOTT)

mag. Mateja ŽVIKART
Ljubljana, 12.1.2016

ZRSVN

NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA

Čemu sploh služi določitev OOTT?

Koliko časa bo omejitev OOTT veljala?

Zakaj naravovarstveniki posegajo z režimi na kmetijska zemljišča?

Zakaj so kot OOTT določena samo nekatera območja?

Ali bo kmet za upoštevanje omejitev OOTT dobil plačilo?

ZRSVN

STRUKTURA SKUPNE EVROPSKE POLITIKE

1. Regionalna in kohezijska politika
2. Skupna kmetijska politika
3. Skupna ribiška politika
4. Okoljska politika
5. Varstvo potrošnikov in javno zdravje
6. Politika na področju prometa in turizma
7. Energetska politika
8. Vseevropska omrežja v sektorjih prometa, energetike in telekomunikacij
9. Industrijska in raziskovalna politika
10. Socialna politika in politika zaposlovanja
11. Davčna politika
12. Območje svobode, varnosti in pravice
13. Kultura, izobraževanje in šport

SKLADNOST POLITIK – razvoj močnejših orodij in iskanje sinergij ter povezovanje med različnimi področji za uresničevanje skupnih ciljev

ZRSVN

CILJI KMETIJSKE IN OKOLJSKE EVROPSKE POLITIKE

CILJI KMETIJSKE POLITIKE

Skupna kmetijska politika EU podpira kmetijstvo, ki omogoča **prehransko varnost** (glede na **podnebne spremembe**) in spodbuja **trajnosten in uravnotežen razvoj vseh evropskih podeželskih območij**. Tudi tam, kjer so pogoji kmetovanja težavnejši.

Takšno kmetijstvo mora izpolnjevati **številne naloge**: zadostiti mora potrebam državljanov glede hrane (razpoložljivost, cena, raznovrstnost, kakovost, varnost), **varovati okolje** in omogočiti kmetom dostojno življenje.

CILJI OKOLJSKE POLITIKE

Evropska okoljska politika temelji na **previdnostnem načelu** in na načelih, da je treba delovati **preventivno**, da je treba **okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru** ter da mora plačati povzročitelj obremenitve.

Ohranjanje narave – **Natura 2000**

ZRSVN

NATURA 2000

Direktiva o habitatih
(92/43/EGS)

Direktiva o pticah
09/147/EEC

'Measures taken pursuant to this Directive shall be designed to maintain or restore, at favourable conservation status, natural habitats and species of wild fauna and flora of Community interest.'

2. člen Habitatne Direktive (92/43/EEC)

Member States shall take the requisite measures to maintain the population of the species referred to in Article 1 at a level which corresponds in particular to ecological, scientific and cultural requirements, while taking account of economic and recreational requirements, or to adapt the population of these species to that level.

2. člen Direktive o pticah (09/147/EEC)

- **Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja** kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov
- Stanje se preverja s poročanjem (periodično na 6 let)

ZRSVN

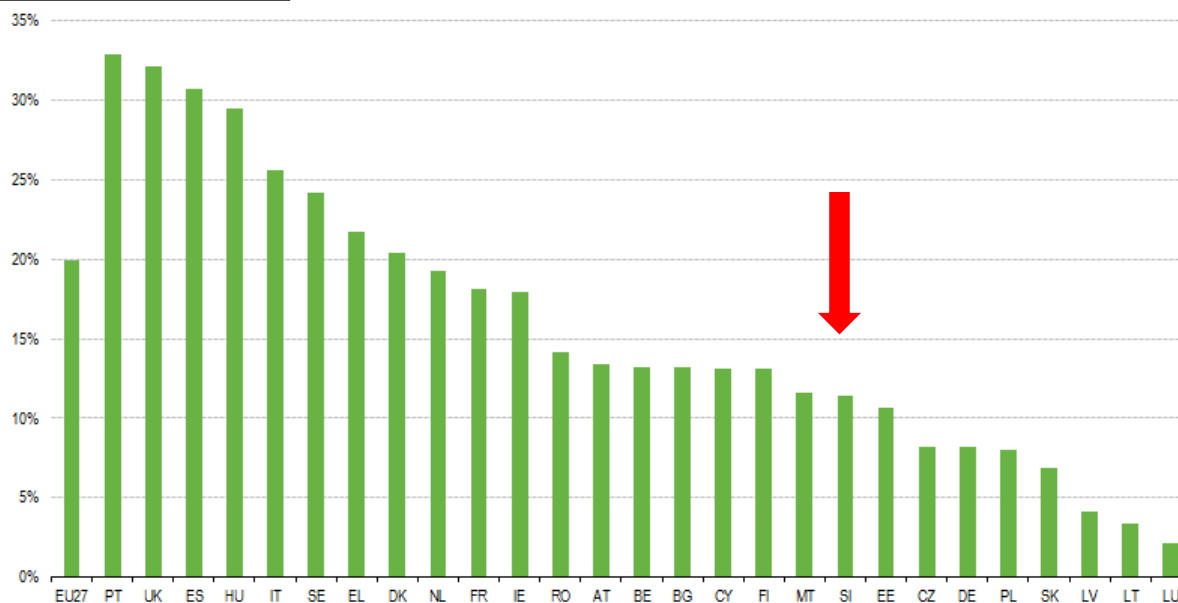
NATURA 2000 V SLOVENIJI

Območja SPA: **31**

Območja SCI: **323**

Natura 2000 obsega **37,16%** površine države.

SCI targeted agricultural habitats* (vir: Eurostat)

*The indicator gives information on the agricultural area which is covered by Natura 2000 habitats that depend on a continuation of extensive farming practices.

70% površin znotraj območij Natura 2000 pokriva **gozd!**

ZRSVN

POROČANJE O STANJU VRST IN HABITATNIH TIPOV

Periodično na vsakih **6 let**.

Ocene:

FV

- ugodno stanje

U1

- neugodno stanje ((+) se izboljšuje, (=) stabilno, (-) se slabša, (x) trend ni znan)

U2

- slabo stanje ((+) se izboljšuje, (=) stabilno, (-) se slabša, (x) trend ni znan)

XX

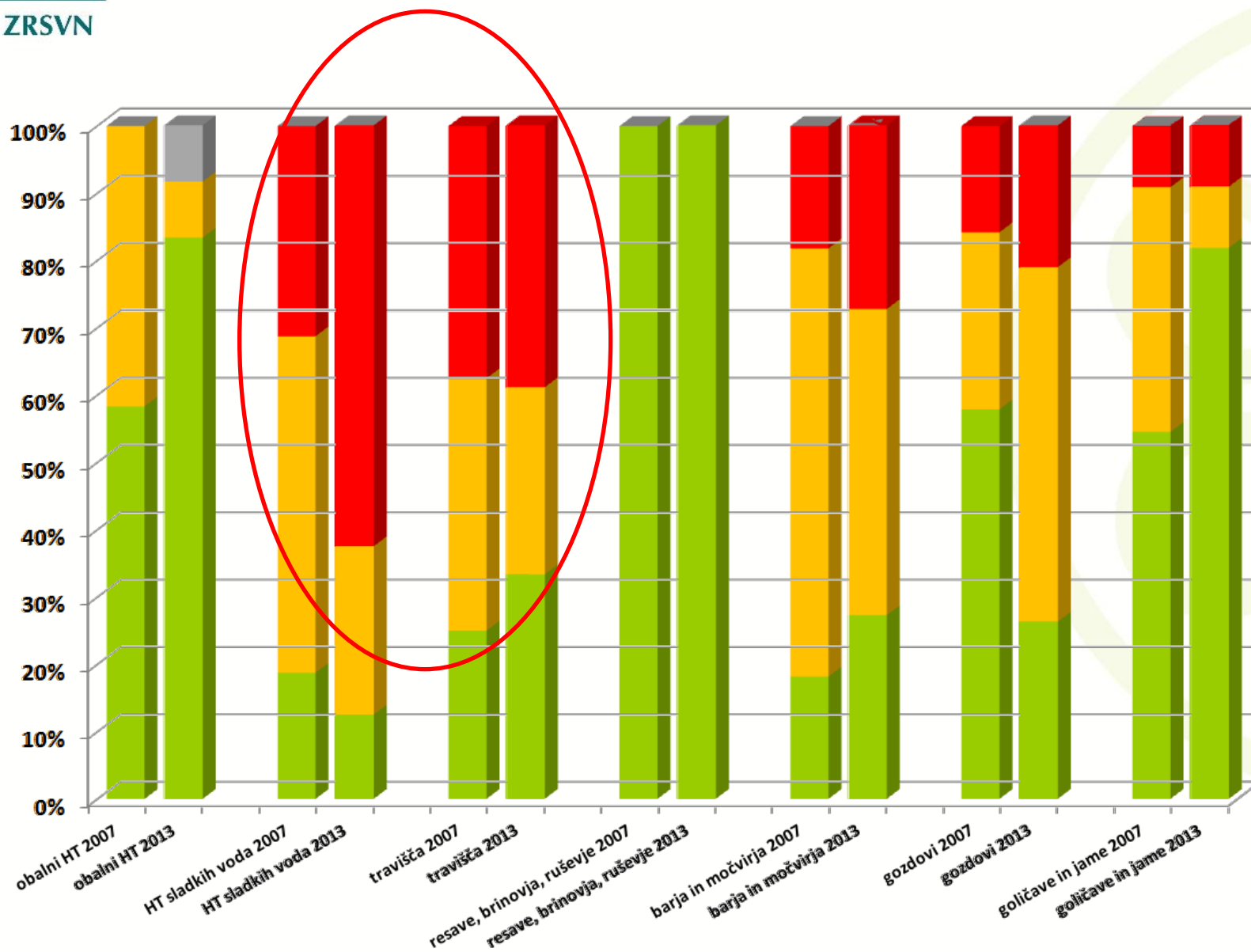
- stanje ni znano

Za vse vrste in habitatne tipe je treba zagotavljati ugodno stanje!

ZRSVN

POROČANJE PO DIREKTIVI O HABITATIH 2013

ZRSVN

EVROPSKA UREDBA ZA NEPOSREDNA PLAČILA (1307/2013)

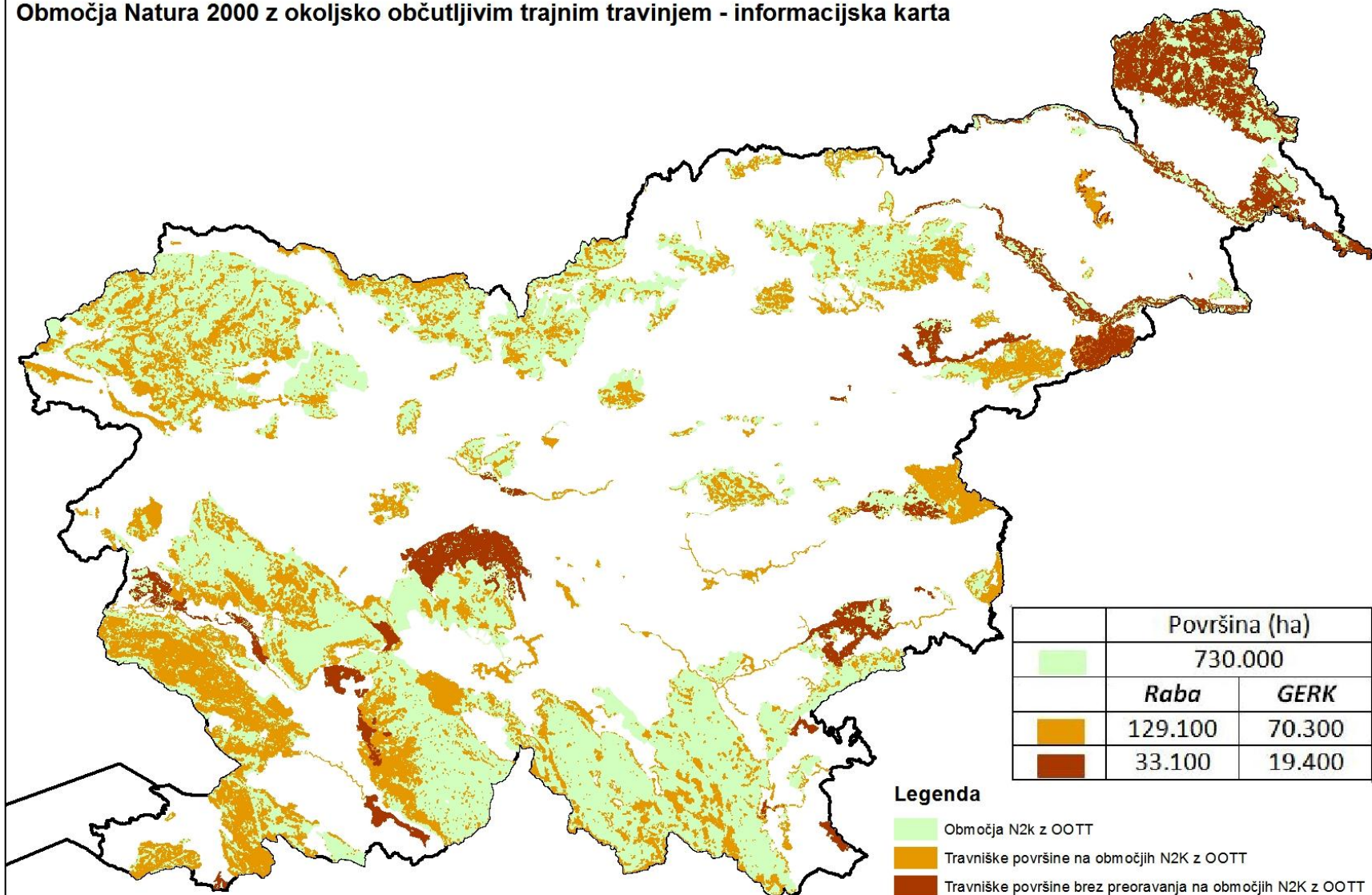
45. člen

1. **Države članice opredelijo okoljsko občutljivo trajno travinje** ki je na območjih, ki jih zajema direktiva 92/43/EGS ali 2009/147/ES, vključno s šotišči in mokrišči s teh območij, in ga je treba strogo varovati, **da bi bile izpolnjene zahteve iz navedenih direktiv.**

Države članice lahko za zaščito trajnega travinja, ki ima veliko vrednost za okolje, **določijo nova občutljiva območja zunaj območij**, ki jih zajema direktiva 92/43/EGS ali 2009/147/ES, vključno s trajnim travinjem na z ogljikom bogati prsti.

Kmetje trajnega travinja na območjih, ki jih določijo države članice v skladu s prvim pododstavkom in po potrebi drugim pododstavkom **ne spreminjajo ali zorjejo.**

Območja Natura 2000 z okoljsko občutljivim trajnim travinjem - informacijska karta

ZRSVN

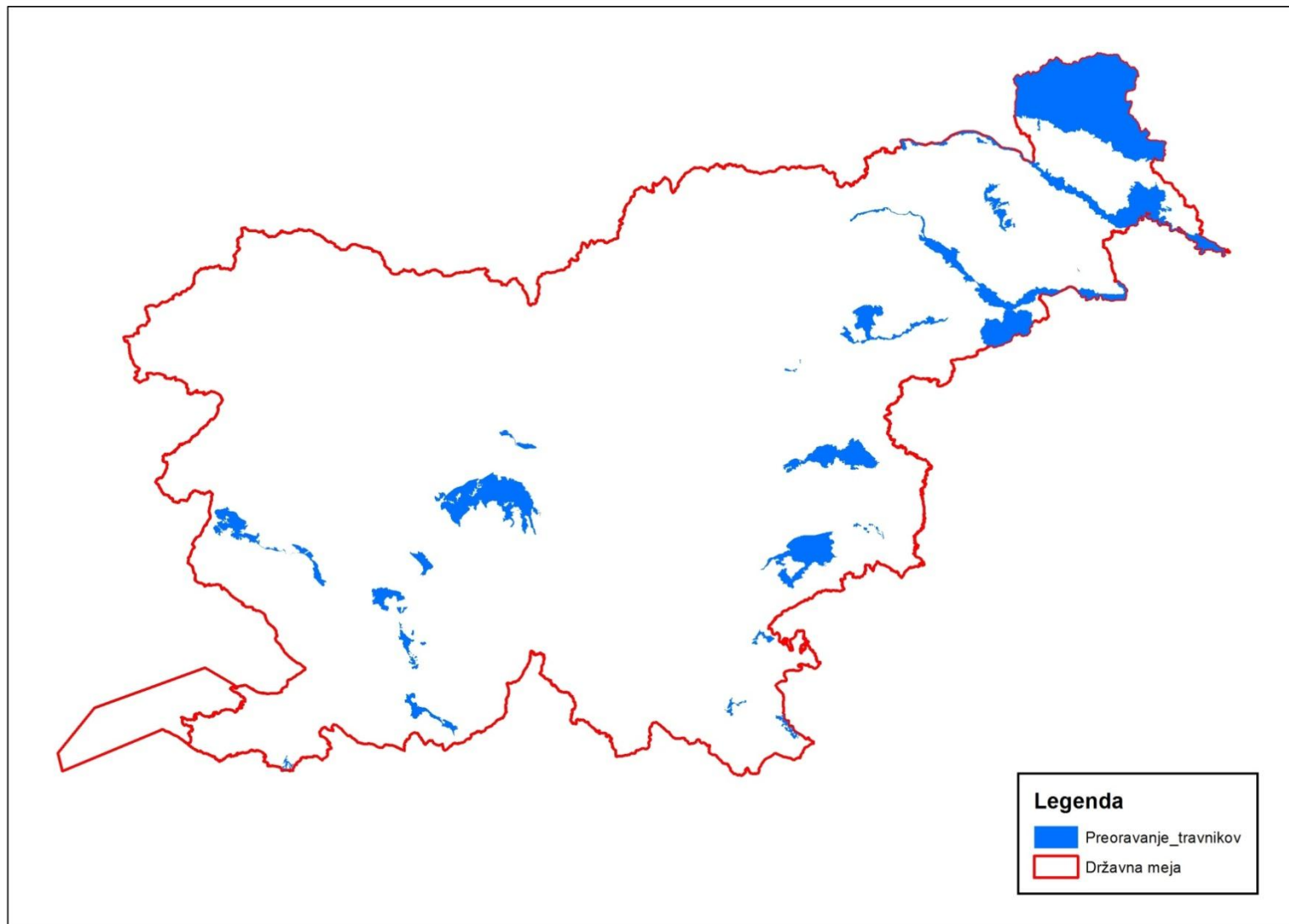
METODOLOGIJA DOLOČANJA OBMOČIJ OOTT

- (1) Izbor Natura kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, ki so neposredno vezane na travniške habitate.
- (2) Izmed teh vrst/HT izbor tistih, ki so imele po poročanju iz leta 2008 (ptice) oziroma leta 2013 (ostale vrste in habitatni tipi) oceno U2 (slabo stanje ohranjenosti).
- (3) Preslikava teh vrst na območja Natura 2000.
- (4) Izbor tistih območij Natura 2000, kjer se hkrati pojavljata vsaj 2 vrsti/HT z oceno U2.

ZRSVN

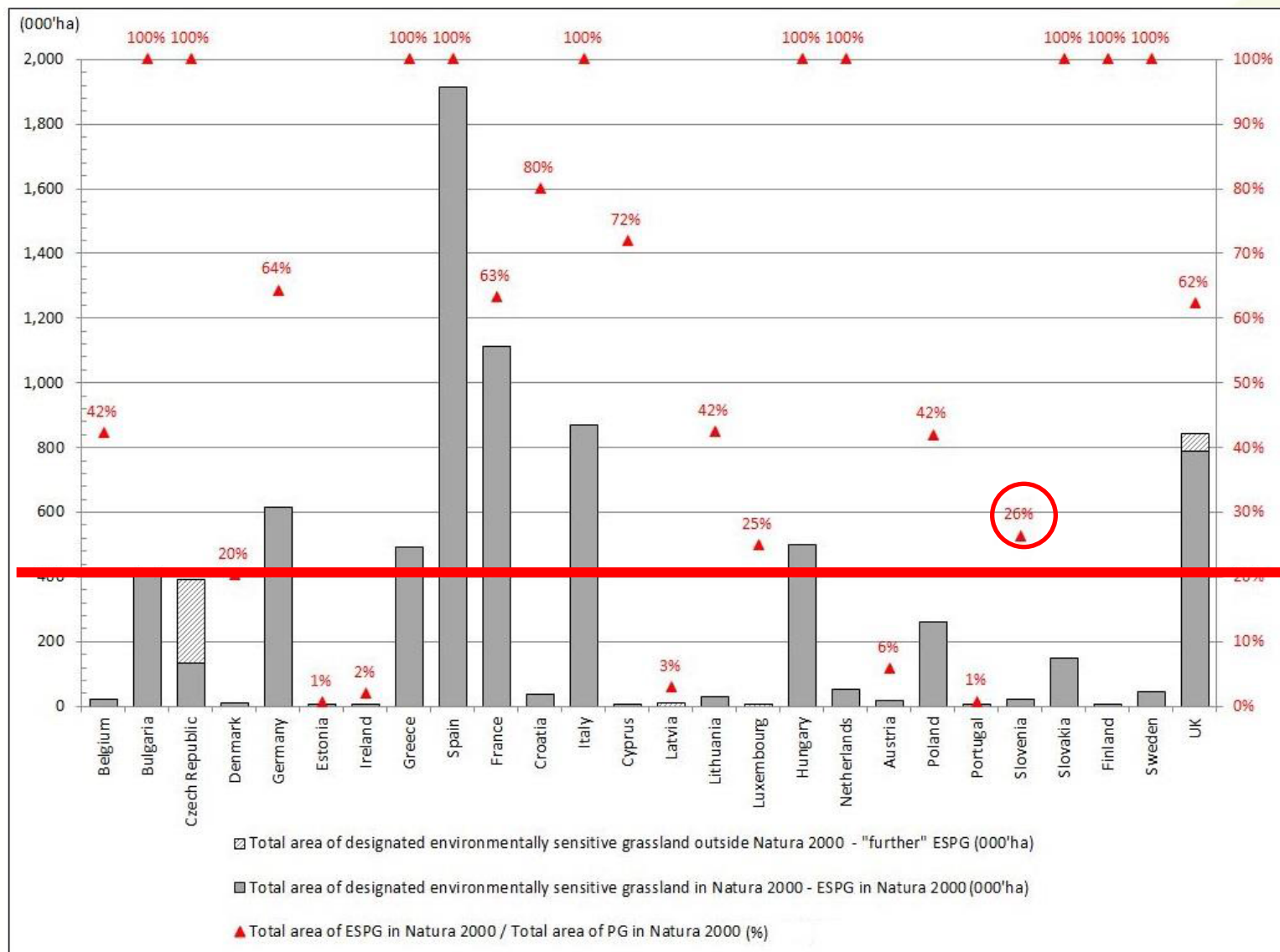
OBMOČJA OOTT

ZRSVN

KAKO SO OOTT DOLOČILE DRUGE EVROPSKE DRŽAVE?

ZRSVN

OOTT V LETU 2015

- **Prvi predlog za določitev OOTT je bil narejen PRED uradno sprejeto Uredbo 1307/2013 – Uredba poleg preoravanja TT opredeljuje tudi “conversion” – spreminjanje TT.**
- **Tehnične smernice za implementacijo OOTT spreminjanje TT definirajo kot spreminjanje v kmetijske namene (njive, trajni nasadi) kot tudi spreminjanje v nekmetijske namene (zaraščanje, infrastruktura, javni interes).**
- **Obstoječa metodologija določanja ni v skladu z Uredbo 1307/2013 – ne opredeljuje namreč območij OOTT, kjer je problem spreminjanja travnikov v nekmetijske namene.**
- **Poročanje po Direktivi o pticah kaže še poslabšanje stanja nekaterih vrst – metodologija določanja OOTT ni več celostna (določiti bi bilo treba več območij) + tolmačenje **določitve le za tista območja**, kjer se **hkrati pojavljata vsaj dve vrsti s slabim ohranitvenim stanjem (U2).****

Imamo situacijo, ko je po poročanju stanje vrst in habitatnih tipov najslabše na vodah in v **kmetijski krajini**, po drugi strani pa smo v skupini držav, ki so določile najmanjši delež OOTT.

OHRANJANJE TRAJNIH TRAVNIKOV IN PREDSDODNI POSTOPKI

Pilot Prenos določil Direktive o habitatih (4775/13/ENVI)

Zakaj posegi, ki vodijo v spremembe uporabe zemljišč, kot na primer preoblikovanje travinja v orna zemljišča, z izjemo komasacij, niso navedeni v Prilogi 2 Pravilnika? V zvezi s tem vas opozarjamo, da so bile službe Komisije obveščene, da se na številnih območjih Natura 2000 v zadnjih letih **znatno zmanjšujejo površine travinjskih habitatnih tipov** (podatki Trčak et al. 2010, Zakšek et al. 2012, Božič 2005 & 2011).

Kako je v skladu s slovensko zakonodajo zagotovljeno, da se posegi, ki niso neposredno povezani z upravljanjem območja ali zanj potrebni in ki imajo za cilj ali posledico spremembo habitatnega tipa, za katerega so bila območja Natura 2000 določena, kot na primer spremembo travinja v kmetijska zemljišča, ne izognejo zahtevam presoje iz člena 6(3) Habitatne direktive?

Dve prijavi na Evropsko Komisijo

(1) Kršenje evropskih predpisov zaradi slabšanja stanja travniških vrst ptic

(2) Kršenje evropskih predpisov zaradi slabšanja stanja in skorajšnjega izumrtja metulja barjanskega okarčka

ZRSVN

OOTT V LETU 2016

Predlog po manjšanju območij OOTT

Pogoji, pod katerimi se OOTT lahko ukine (Tehnične smernice EK):

- (1) Stanje se je tako izboljšalo, da ukrep ni več potreben** (potrebno dokazovati s konkretnimi podatki/rezultati)
- (2) Izvajajo se take prakse, ki prav tako zagotavljajo dolgoročno doseganje okoljskih učinkov**
- (3) Prevlada javnega interesa**

ZRSVN

OOTT V LETU 2016

- ✓ **Določanje izjem/posebnosti,... ta hip ni možno** (niso izpolnjeni pogoji za ukinitve)
- ✓ **Izboljšanje stanja** (večji vpis v operacije KOPOP)
- ✓ **Pilotno sodelovanje na nekaj izbranih območjih za iskanje možnih rešitev**